

obvladajoče patrulje več ruskih oddelkov nazaj. Severno od Soosmezo v dolini Ottoz prisilil je naš odporni ogenj dvakrat napadajoče Ruse, da se umaknejo nazaj. — Armada pl. Mackensen. V Veliki Valahiji so se razvili novi boji. Dobrudščina armada vzela je Isaceea in stoji v napadu na mostičje Macin.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Uspešna bitka v Valahiji.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d t o r k a.

K.-B. Dunaj, 26. decembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen. V Veliki Valahiji trajajo boji naprej. Nemške in avstro-ogrške čete vzele so v naskoku, prodriajoče na obeh straneh od Buzena v Brailo vođeče železnice, močne ruske postojanke pri Filipesi. Tudi v prostoru od Rimnicu-Sarata smo napredovali. Število v zadnjih dneh v Valahiji vjetih Rusov znaša več kot 5500 mož. — Armada nadvojvode Jozefa Južno-zapadno od Sulte in južno od Dorna-Watre tipala so ruska pozivodalna poveljstva brez uspešno proti našim postojankam. V gozdih Karpatih novo oživljajoči se topovski boj. — Fronta princa Leopolda. Ničesar pomembnega.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Nad 5500 Rusov vjetih.

Nemško uradno poročilo odtorka.

K.-B. Berlin, 26. decembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V posameznih oddelkih Ypern-fronte na obeh straneh kanala od La Bassée in zapadno od Lenza se je artiljerijsko delovanje poveločalo. Sunki močnih angleških patrulj bili so večkrat zavrnjeni.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Ob spodnjem Stochodu je bila ruska artiljerija živahnejša nego drugače. Severno-zapadno od Lucka se je pri nekem podjetju nemških oddelkov 16 Rusov v jeli. — Fronta nadvojvode Jozefa. Na visočini Ludoje v gozdih Karpatih močni topovski ogenj. V dolini Neagra se je izjalovil neki sunek ruskih oddelkov. — Armada Mackensen. Pri bojih v ravnihi Velike Valahije in ob robu gorovja južno od Rimnicu-Sarata smo v zadnjih dneh 5500 Rusov v jeli. Včeraj so naskočile mnogokrat izkušene nemške divizije z dodeljenimi avstro-ogrskimi bataljoni krepko branjeno vas Filipesi ob železnici Buzen-Braila in na obeh straneh od nje močno utrjene postojanke Rusov. — Makedonska fronta. Uspešni patruljski sunki bolgarske infanterije severno-zapadno od Monastira. Ob Cerini menjajoči ljuti artiljerijski ogenj.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Cez leta, ko boste sedeli zopet ob belo pogrenjeni mizi med otrocmi, med vnuki, ljubi ljudje, ne boste hoteli morda nikdar pogresati težkega časa, ki ste ga pribili tukaj med smrto in ranami, samotni, odtrgani od življenja, časa, ki Vas je blagoslovil, ko Vas je navidezno proklinal, časa, ki je izpolnil čudež . . .

In kurat je pogledal čez tihe vrste mladih glav: videl je moleče boritelje, kakor da bi bili sami svoji pradedje, ki so bili naslikani na podobah Cranacha in Holbeina in Dürerja, boritelje zvestobe in dolžnosti; in razumel je, da ista hravnina in miselna sila vedno zopet ista trupla, iste može nanovo vstvarja . . . Zadnjo večerno solnce svetilo je v tiho cerkev . . . nebeški svit je obsijal čakajoče može, služabnike velikega čudeža, ki je nesmrten.

T. K. R.

Fellerjev dobrodejni, oživljajoči rastlinski esenčni fluid z zn.

„ELSA-FLUID“ tolažiti bolečine.

Predvojne cene: 12 steklenic franko 6 kron. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

502

Hrepenenje po miru.

Mirovna nota Švice.

Sporazumnoz Wilsonom.

K.-B. Bern, 23. decembra. (Schweiz. Dep. Ag.). Včeraj, dne 22. decembra 1916 je švicarski Zvezni svet vladam vojujočih se držav sledično noto poslal:

Predsednik Združenih držav Amerike, s katerim je švicarski Zvezni svet, peljan od svoje vroče želje po kmalušnjem dokončanju sovražnosti, pred nekaj časom v dotiku stopil, imel je prijaznost, naznaniti Zveznemu svetu vladam centralnih in ententnih sil dostavljeno mirovno noto. V tej noti označuje predsednik Wilson visoko željivost med narodnimi sklepov v svrhu signurnega in trajnega preprečenja katastrof, kakor je ta, pod katero sedaj narodi trpijo. Naglaša v zvezi s tem zlasti potrebo, dovesti do konca sedanje vojne. Brez da bi sam delal mirovne predloge ali ponujal posredovanje, omeja se na to, da sondira, je li sme človeštvo upati, da se je približalo blagru miru. Izredno zaslужena osebna inicijativa predsednika Wilsona našla bode morečni učinek v Švici. Zvesta dolžnostim, ki izvirajo iz držanja najstrožje neutralnosti, v ednakem prijateljstvu z državami obeh v vojni stoječih skupin sil stoječa, kakor o t o k s e d i i v v a l o v j u grozovite vojne narodov ležeča, v svojih idealnih in materijelnih interesih najobčutnejše ogrožena in oškodovana, je naša dežela od globokega hrepenenja po miru napolnjena in pripravljena, sopomagati s svojimi slabotnimi močmi, da se nezmerne mu trpljenju vojne, ki se ji predočuje vsak dan vsled dotike z interniranci, težko ranjenimi in evakuiranci, napravi konec in vstvari podlago za blagonsko skupno delovanje narodov. Švicarski Zvezni svet prime torej veselo za priliko, da stremljenja predsednika Združenih držav Amerike podpira. Čutil bi se srečnega, ako bi zamogel delovati na katerikoli še tako ponižni način za približevanje v vojni stoječih narodov in za doseglo trajnega mira.

Amerika in mir.

Zdaj se je tudi predsednik Združenih držav severne Amerike Wilson oglasil in podal vojujočim se silam mirovno noto. Uradno se poroča o tej stvari tako-le:

K.-B. Amsterdam, 22. decembra ob 3. uri 57 minut zjutraj. Angleški tiskovni urad objavlja vsebinsko note, katero je naslovil predsednik Wilson na vse vojskujoče se države. Nota vzpodbuja, naj se kmalu izrabi prilika, da se od narodov, ki se vojskujejo, izve, kako da sodijo o pogojih, po katerih se more končati vojska in o pripravah, ki bi jamčile, da bi več ne izbruhnil podoben spor. Predsednik pravi, da je nekoliko v zadregi, da bi podal v sedanjem trenutku navodila, ker bi se lahko zdelo, da jih je povzročila pred kratkim izvedena ponudba osrednjih velesil. Njegova opozoritev pa ni s tem nikakor v zezu. Predsednik Wilson opozarja, da so smotri, ki jih vojskujoče se velesile na

obeh straneh zasledujejo, pravzaprav enaki, namreč: zavarujejo naj se pravice in privilegi slabih narodov in malih držav. Vsak želi, naj se v bodoče prepreči ponovitev take vojske. Vsakdo bi rad pozorno pazil, da bi se ne ustavljal take sovražne zvezne, ki bi motile ravnotežje velesil, a vsakdo je tudi pripravljen, da proučuje vprašanje o ustanovitvi take lige narodov, ki bi zagotovila mir. Wilson priporoča, naj se primerjajo pogojih, ki morajo prednjačiti končnim pogodbam za doseglo svetovnega miru. Nobena obeh strank ni do zdaj naznala natačnih smotrov, ki bi njo samo in njene narode mogli zadowoliti. Predsednik ne predлага nobenega miru, marveč le preiskuje za to, da bi svet izvedel, kako blizu da je mir. Predsednik bi bil srečen, če bi sodeloval in če bi celo iniciativu prevzel.

K.-B. London, 21. decembra. (Kor. ur.) Reuter poroča iz Washingtona: Državni tajnik Lansing je izjavil:

Nota predsednika Wilsona se ni poslala radi materijelnih koristi Amerike, marveč ker vojskujoče se velesile na obeh straneh vedno bolj zadevajo tudi prave pravice Amerike; položaj postaja za to vedno bolj kritičen. „Sami se tiramo vedno bližje robi vojske“, je rekel državni tajnik, „pravico imamo za to, da izvemo, kaj da hočemo vojskujoče se države, da moremo svoje bodoče stališče določiti. Merodajna za njo ni bila ne nemška ponudba in tudi ne govor Lloyd Georgeja“. Pozneje, ko je govoril z Wilsonom, je Lansing izjavil, da Združene države svoje neutralne politike v nobenem oziru nisu izpremenile.

Tako govorijo uradna naznanila. Wilsonova nota že zaradi tega ni posebno simpatična, ker je stala Severna Amerika doslej z vsem svojim denarnemu žaklju podobnim srcem na strani naših sovražnikov, čeprav se ni upala direktno nastopati. Boljša kakor vse sladke Wilsonove note bi bila ednostavna prepoved izvažanja orožja in streliva iz Amerike. Potem bi bila vojna kmalu končana!

Avstrijski odgovor Ameriki.

K.-B. Dunaj, 26. decembra. C. in kr. vlada je v sporazumu z zveznimi silami podala amerikanskemu poslaniku sledični odgovor:

V odgovor dne 22. t. m. od njeg. ekscecenca g. amerikanskega poslanika meni sporočenega Aide memoire, ki vsebuje predloge g. predsednika Združenih držav Amerike za izmenjavo misli med sedaj v vojnem stanju se nahajajočimi silami v svrhu mogočega uresničenja miru, naglaša c. in k. vlada predvsem, da se pusti od istega duha prijateljstva in dobrohotnosti, ki se izraza v plemenitih nazorih g. predsednika, tudi od svoje strani pri presojevanju istih voditi. G. predsednik ima cilj pred očmi, stvariti temelj za uresničenje trajnega mira, pri čemur ne želi prejudicirati izbiro pota in sredstev. C. in k. vlada smatra kot najprimernejšo pot k temu cilju neposredno izmenjavo misli med vojujočimi se silami. Nadaljajoča svojo izjavo od 12. t. m., v kateri se je izjavila, pripravljeno, vstopiti v mirovna pogajanja, počasti se s tem, predlagati kmalušnji sestanek zastopnikov vojujočih se sil v nekem kraju neutralnega inozemstva.

C. in kr. vlada soglaša tudi z naziranjem g. predsednika, da bode šele po končanju te vojne mogoče, korakati k velikemu in zaželenemu delu preprečenja bodočih vojen. V danem trenutku bode rada pripravljena, skupno z Združenimi državami Amerike posoditi svoje sodelovanje uresničenju te naloge.

(Skoraj popolnoma ednaki odgovor podala je Ameriki tudi naša zavezница Nemčija).

Angleška proti miru.

Prvi angleški minister Lloyd George je imel sledeči govor:

Poslanska zbornica je pozdravila Lloyd Georgea z glasnim odobravanjem. Lloyd George je v svojem govoru izvajal tele misli: Izmena misli o nemški noti se še ni vr-

šila, pač pa o govoru nemškega državnega kanclerja. Veseli me, da morem reči, da smo bili vsi — vsak zase — istih misli. Veseli me, da sta Francoska in Rusija prvi odgovorili. V imenu angleške vlade ta odgovor krepko podpiram.

Mož ali skupina ljudi, ki bi brez tehtnega vzroka hotela podaljšati sedanjí strašni boj, bo imela na vesti strašni zločin, ki bi ga s celim oceanom ne mogel oprati. Ni prvič, da pomagamo vreči vojaški despotizem. Spominjam na enega največjih teh despotov. Če se mu je pri izvedbi njegovih ničvrednih namenov zdelo umestno, se je zelo rad posluževal sredstva, nastopiti v maski mirovnega angla. Enkrat so bili naši predniki tako ukanjeni in oni sami in Evropa so to bridko obžalovali. Oni despot je porabil dobljeni čas, da je pripravil čete za še hujši napad na svobodo Evrope.

Zato nas sedanja nota vznemirja. Predno se v ugodnem zmislu bavimo s povabilom, moramo vedeti, da je Nemčija pripravljena pritrdirti edinim določilom, pod katerimi je mogoče doseči in ohraniti mir v Evropi. Ta so: Popolna vzpostavitev, popolno zaščitenje in uspešne garancije. Pravi zmisel govora državnega kanclerja pa to odklanja.

V polemiki proti noti vpraša: Kako je spoštovala Nemčija pravice drugih narodov v Belgiji in Srbiji? Ta nota in govor dokazujeta, da se nasprotnik še ni naučil navadnega abc spoštovanja pravic drugih. Ali ne bo potem, če sedaj skrpucamo mir, oholi duh pruske vojaške kaste prevladoval? (Pritrjevanje.) Fraze v noti so preračunane na to, da zapeljejo nemški narod, da prenaša načrte pruske vojaške kaste, ki je vedno stremila za tem, storiti konec narodnemu obstoju Nemčije in svobodi njegovega narodnega razvoja.

Zavezniki so pričeli vojno, da branijo Evropo pred napadom pruskega vojaškega gospodstva, končati jo morajo z edinim koncem, ki jamči, da pruska vojaška kasta ne bo nikdar več motila miru Evrope. (Pritrjevanje.) Odkar je v rokah te kaste, je bila Pruska vedno hud, ohol, grozeč, železozerski, pogodbe teptajoči sosed, ki je pokrajino za pokrajino jemal svojim slabotnim sosedom. Bila je vedno nemiren in neprijeten sosed v Evropi. Celo mi, ki nas ščiti široko morje, vemo, kako vznemirjujoči faktorji so bili Prusi z neprestano grožnjo na morju. Kruta nespamet bi bila, če bi sedaj ne gledali na to, da se to rožljanje z orožjem, to ogrožanje vseh miroljubnih državljanov smatra kot napad na mednarodno pravo.

Zato hočemo počakati, da slišimo, katero pogoje in garancije nudi nemška vlada. Do tedej pa hočemo rajši zaupati v nezljeno vojsko.

Lloyd George je nato govoril o potrebi izpopolnitve mobilizacije, da se pospeši zmaga in mir. Položaj ni grozeč, pač pa resen. Rumunski neuspeh je bila nesreča, ne izpreminja pa temeljevo vojne. Upati je celo, da bo imel dobre posledice, ker je pokazal naake organizacije.

Glede sestave kabineta se je ministerški predsednik skliceval na krepko sodelovanje delavstva.

Glede živilskega problema je naglašal, da je svetovna žetev odpovedala in da je bila angleška žetev majhna. Treba je vzeti produkcijo in razdelitev pod kontrolo, obenem pa se mora ves narod odpovedati luksusu in potratnemu življenju. Vlada smatra za potrebna drastična sredstva in bo v kratkem naznanila svoj načrt.

Glede kolonij je izjavil, da namerava v kratkem sklicati državno konferenco, da predloži dominionom ves položaj.

Odnosaji med zavezniki samimi zahtevajo več skupnega posvetovanja. Končno je izjavil Lloyd George, da je bila ena najbolj bolečih izkušenj njegovega življenja, da se je moral ločiti od Asquitha.

Nato je govoril Asquith iz najsprednjje klopi opozicije, ter izjavil, da je njegova edina želja, dati na razpolago vse svoje izkušnje.

V ostalem je podal pregled vprašanj,

ki jih je morala vlada rešiti od početka vojne na polju uprave, plovstva in gospodarstva z ozirom na vojno.

Zelo mnogo ljudi

trpi vsled zaprtja ali lenivosti čreves in je samo znamenje zaniknosti, če se nič ne poskrbi za odpravo tega zla. Kdor se pa že odloči za uporabo odvajjalnega sredstva, naj si izbere tak, ki bode imelo uspeh. Izberi ni težka. Industrija proizvaja celo vrsto odvajjalnih sredstev in raznih kemikalij, nadalje so na razpolago razne rudinske vode in konečno rastlinska odvajjalna sredstva, ki obstojejo iz zelišč. Znano je, da se rastlinske snovi najlaže prilagode človeškemu organizmu, da je nih učinek najbolj lagoden in da se učinkujejo niti dražeči, niti slabče. Med rastlinskimi odvajjalnimi sredstvi gre prvo mestno korenini rabarbare in so baš radi tega Fellerjeva rabarbara krogličje najbolj prijubljene. Vzbujajo tek in pospešujejo prebavo, poprečijo kolcanje, krče v želodcu in gorečico, ne slabe čreves in jih tudi ženčice in otroci radi zavzivajo. Predvojne cene: 6 štelenici po šest za 4 krone 40 vin. lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg štev. 241 (Hrvatsko).

501

Popoldne se vrši poklonitev na dvoru.

Fred kronanjem se vrše že dva dni poprej ceremonije prenosa insignij, kar se ponovi v obratnem redu po kronanju.

Izpred sodišča.

Mladi zločinec.

Maribor, 22. decembra. 20-letni v Mariboru rojeni trgovski pomočnik Oto Jahn se moral zaradi tativne, poneverbe in goljufije pred sodnijo zagovarjati. Vinotrežec Francu Roth v Rotweinu ukradel je 1400 kron, od katerih so mu en bankovec za 1000 kron pravčasno nazaj vzeli. V Eisenerzu je bil že preje delavcem nabrani denar za živila v znesku 195 K poneveril. Tudi krčmarci Chum poneveril je 140 K. Sodnija je obsojila mladega zločinca na 10 mesecev težke ječe.

,Anglež“ — žalitev.

Frankfurt, 20. decembra. Pred sodnijo v Bergenu je bil neki drožist obsojen na 30 mark darnejne globe, ker je nekega poljskega čuvaja žalil z besedo „Engländer“ (Anglež). Sodnija je rekla, da se Anglia danes ne ozira na človeško čast in poštenje in da je torej beseda „Anglež“ obenem očitanje prostaštva in ničvrednosti.

Iz tajne razprave.

Gradec, 22. decembra. Pred tukajšnjo dejelno sodnijo se je imel zagovarjati 38-letni duhovnik Alojz M. Morčil iz Stivola zaradi zločina nenavnosti zoper naturo po § 129 b ter oskrumbe po § 128 in zločina zapeljavanja k nečistoti po § 132 k. p. Bil je v zmislu teh paragrafov obsojen na 18 mesecev težke ječe z enim trdim ležiščem vseh 14 dni.

Navijanje cen.

Celovec, 21. decembra. Dne 14. aprila se je proti tovarnarju mila Pavlu Hatherley in trgovskemu nastavljenemu Fritzlu Fell dokončala razprava zaradi navijanja een pri žajfi in fižolu. Sodnik je obsojil Hatherayera na dva meseca strogega zapora in 2000 kron globe, Fella pa na šest dni strogega zapora in 1500 K globe. Pri tej razsodbi se je vložil priziv. Pri tej prizivni razpravi je bila cela vrsta novih prič zaslisanata. Sodba se je spremenila tako-le: Pri Hatheryeru je bila kazen spremenjena na en mesec strogega zapora in 2000 kron globe, pri Felli pa se je prvo razsodbo potrdilo. V vtemeljevanju je predsednik naglašal, da se pri splošni draginji pri kupčiji mora gotovi dobiček dosegiti, ne pa 3- do 4-krat toliko, kolikor znaša napetost med nakupovalno in prodajalno ceno.

Cenjeni naročniki

se prosijo, ob koncu sedanjega leta, da naj blagovolijo naročnino takoj v poslati, ker je naročnina pri nas kakor pri vseh časopisih v naprek plačati.

V novem letu 1917 stane naročnina za celo leto:

v Avstriji . . . K 5—
v Nemčiji . . . " 7—

Na Ogrskem (Hrvatskem, Slavoniji, v Bosni in Hercegovini) stane naš list K 6·50; iz teh dežel pa se ne sme denar na nas naravnost pošiljati; kdor hoče v teh deželah „Štajerca“ v novem letu dobitati, mora iti k svoji posti in tam „Štajerca“ plačati.

Pristaši in prijatelji! Delujte z vsemi močmi za razširjenje našega lista.

Razno.

Cenjeni naročniki. Konč leta prihaja in usojamo si uljudno cenjene naročnike vabiti na zopetno naročenje „Štajerca“. V tem letu, kakor že preje je naš list dokazal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega